

CULTIUS EXTENSIUS. OCTUBRE 2018

FORESTALS

ALZINES

Caparreta de l'alzina (*Kermes vermilio*)

En aquest moment ja han eclosionat totes les larves. Les larves nounades són mòbils i busquen refugi a les axil·les de les fulles o les branques per fixar-se i alimentar-se.

Els danys que ocasiona són deguts a la succió de la saba que produeix una debilitació de l'arbre, induint l'esgrogueïment progressiu de les fulles, l'assecament dels branquillons terminals i la reducció de la quantitat de brots.

Cal observar les alzines, especialment les que han patit atacs en anys anteriors.

En el cas que sigui possible, es poden netejar les parts assecades de les alzines atacades. En el cas d'un atac greu, encara es pot fer un tractament fitosanitari.

OM

Galeruca (*Xanthogaleruca luteola*), escolítids (*Scolytus* sp.) i grafiosi (*Ophiostoma novo-ulmi*)

La galeruca pot ocasionar la defoliació total dels oms, inclòs dels oms siberians (*Ulmus pumila*), freqüentment plantats com a ornamentals. En aquests moments, els adults estan buscant refugi hivernals, per la qual cosa ja no cal realitzar cap tractament.

Si els atacs són durant anys seguits, els arbres es debiliten i queden exposats a la invasió dels escolítids que, units al fong que produeix la grafiosi, causen generalment la mort.

Pel que fa als escolítids, insectes perforadors vectors de la grafiosi (malura que afecta els oms autòctons de les espècies *Ulmus minor*, *U. glabra* i *U. laevis*) encara es poden fer tractaments. Consulteu el *Registro de Productos Fitosanitarios* del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente.

PI

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un organisme nociu de quarantena que origina una greu malaltia als pins. La introducció d'aquest organisme en països molt allunyats de la seva àrea natural (Xina) s'ha produït mitjançant la fusta i ha originat danys catastròfics. Des de l'any 1999, en què es va confirmar un focus a Portugal, la UE ha adoptat diferents Decisions Comunitàries per tal que els estats membres adoptin mesures contra la seva propagació. La norma comunitària vigent és la Decisió d'Execució de la Comissió 2012/535/CE, de 26 de setembre de 2012.

S'han establert diferents mesures per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi

a Catalunya.

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles.
- Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta.
- Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.

Qualsevol indicatiu o sospita de la presència d'aquest patògen de quarantena s'ha de notificar al Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat) o al Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat) del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació

Tota la fusta procedent de Portugal o d'altres zones demarcades ha de venir acompanyada del corresponent [Passaport Fitosanitari CE](#). En el cas dels palets o altre material d'embalatge ha de portar el distintiu conformement ha estat tractat d'acord amb la [norma NIMF-15](#)

Perforadors dels brots (*Tomicus destruens*)

Durant el mes d'octubre es poden detectar noves afectacions sobre pins, principalment a la zona litoral i prelitoral. Els adults van als brots dels pins, a alimentar-se per acabar la seva maduració. És freqüent observar molts d'aquests brots pel terra, trencats i caiguts a causa de les perforacions que produeix.

En pinedes ornamentals, si es detecten símptomes com els esmentats, es pot fer un tractament insecticida a les capçades dels pins per al seu control.

És molt important eliminar i destruir, al més aviat possible (tallar i treure l'escorça, estellar o cremar), els arbres que han estat fortament atacats a les branques i tronc, ja que aquests no tenen possibilitats de recuperar-se.

Processionària (*Thaumetopoea pityocampa*)

A partir del meitat d'octubre ja han nascut totes les larves.

En el cas de fer tractaments de control amb productes biològics o inhibidors del creixement, és convenient fer-los en els primers estadis larvaris. Si els tractaments es fan correctament, bastarà amb un únic tractament.

El xancre resinós dels pins (*Fusarium circinatum* "telemorf. *Gibberella circinata*")

És una greu malaltia provocada pel fong (*Gibberella circinata*) que ataca els pins. A Catalunya, no s'ha detectat la seva presència. A la fitxa 58 "El xancre resinós dels pins" de la web del DARP se'n pot trobar més informació.

Qualsevol indicatiu o sospita de la malaltia s'ha de notificar al DARP, al Servei de Sanitat Vegetal (93 409 20 90) o al Servei de Gestió Forestal (93 567 42 00) per tal de procedir a la seva confirmació i, si s'escau, a aplicar mesures d'erradicació.

PARCS I JARDINS

CASTANYER D'ÍNDIES

[Minadora de la fulla](#) (*Cameraria ohridella*)

Cal vigilar l'evolució de la plaga i detectar el vol de la segona generació que té lloc de forma escalonada.

En el cas d'haver de fer un tractament consulteu els productes utilitzats contra minadores de fulles en el *Registro de Productos Fitosanitarios* del Ministerio de Agricultura y Pesca Alimentación y Medio Ambiente.

CÍTRICS ORNAMENTALS

[Caparreta japonesa](#) (*Unaspis yanonensis*)

Aquesta plaga es va detectar l'any 2003 en cítrics ornamentals de l'Alt Empordà; també s'han trobat focus a les comarques del Barcelonès, el Maresme, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental.

[L'Ordre ARP/237/2003](#) va declarar l'existència oficial d'aquesta nova plaga i va establir les mesures obligatòries de lluita següents:

- Notificar al Servei de Sanitat Vegetal la presència de cítrics afectats per la plaga o amb símptomes sospitosos.
- Els proveïdors de material vegetal han de vigilar de forma estricta la presència de la plaga.
- Els propietaris dels jardins i horts amb presència de cítrics afectats per la plaga han de permetre l'accés de les persones oficialment autoritzades per a realitzar les tasques d'inspecció, de destrucció obligatòria o altres mesures adients per controlar la plaga.
- En zones properes als focus, cal efectuar anualment 2 tractaments insecticides dirigits contra larves joves (un a la primera quinzena de juny i l'altre un mes més tard), utilitzant productes específics contra cotxinilles barrejats amb olis de parafina.
 - **Mesures culturals:** cal fer una bona poda de totes les parts afectades i retirar les restes o cremar-les.
 - **Control químic:** en el cas d'una greu afectació, cal tractar amb un oli de parafina. Es recomana fer aquest tractament evitant els dies calorosos i secs. Per reforçar l'acció contra les caparretes, és convenient l'adició d'un insecticida organofosforat.

Podeu informar-vos sobre la plaga, sol·licitant el tríptic sobre *Unaspis yanonensis* editat pel Servei de Sanitat Vegetal.

PALMERA

[Eruga barrinadora](#) (*Paysandisia archon*)

El major nombre de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis*. Tot i que ha estat objecte de tractaments als planters, l'existència de palmeres en espais públics i jardins privats fa que s'hagi observat presència d'aquesta plaga a diversos indrets de Catalunya. És per això que tot i tractar-se d'una plaga menys agressiva que la del morrut (*Rhynchophorus ferrugineus*), cal, en les zones afectades, efectuar

tractaments preventius i, en zones no afectades mantenir la vigilància sobre la seva possible presència.

- **Mesures culturals:** en zones no afectades s'ha de mantenir la vigilància sobre la seva possible presència. En el cas de palmeres molt afectades i mortes, cal talar i destruir mitjançant trituració.
- **Control químic:** en les zones afectades, s'han d'efectuar tractaments preventius amb les matèries actives adients.

Morrut de les palmeres (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Detectar els inicis de l'atac no sempre és fàcil. Els símptomes externs es manifesten amb un assecament de les fulles centrals de la corona. Quan avança l'atac les fulles centrals s'esgrogueixen i es marceixen, de forma que en poques setmanes la pràctica totalitat de la corona es veu afectada, originant la mort de la palmera.

- **Mesures culturals:**
Les palmeres on s'hi detecti la plaga poden seguir el protocol de tractaments recomanats pel Servei de Sanitat Vegetal ([consulteu el web](#)).
Les palmeres molt afectades per la plaga i/o que es consideri que no es poden salvar, així com les restes afectades provinents de sanejaments, es recomana destruir-les i portar-les als punts establerts per tal de gestionar-les adequadament.
- **Control químic:** en les zones afectades, es recomana efectuar tractaments preventius (en especial, la palmera canària) amb les matèries actives adients. Podeu consultar-los en el [web del DARP](#).

POLLANCRE

Eruga perforadora (*Paranthrene tabaniformis*)

Els danys afecten la formació de la fusta i fonamentalment a la conformació de l'arbre i la qualitat de la fusta, així com al seu creixement.

Com a mesura cultural, pot eliminar-se els arbres molt atacats que hi puguin haver a les proximitats d'on hi ha plantacions. També és recomanable tallar i cremar les branques afectades. Amb un filferro es pot arribar a matar l'eruga barrinadora.

L'existència en el mercat de la feromona sexual permet no només realitzar un seguiment més precís de la corba de vol dels adults en una plantació, sinó el control de poblacions poc nombroses, mitjançant la captura massiva de mascles en trapes engomades d'aquesta feromona.

En el cas de greus afectacions, cal tractar químicament a la primavera, troncs i branques fins als tres metres d'alçada, amb les matèries actives adients.

GERANI

Eruga barrinadora del gerani (*Cacyreus marshalli*)

Un atac molt greu d'aquesta plaga arriba a assecar i matar la planta hoste.

Una manera de detectar si hi ha presència d'aquest insecte és veient els orificis d'entrada de les erugues en els botons florals o per la podridura de les tiges de floració i fulles on aquestes es refugien.

En cas de detectar erugues i perforacions als botons florals, a les tiges de floració i/o als brots, cal destruir-los. Si es considera que l'atac és molt greu, es pot fer un tractament amb insecticides adients.

Aquest insecte fa una posta molt escalonada, per tant es podrà fer un segon tractament al cap d'una setmana.

ROSÀCIES

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

El 22 de febrer de 2007 es va publicar el [DECRET 42/2007](#), de 20 de febrer, pel qual s'estableixen mesures per a la prevenció del foc bacterià (*Erwinia amylovora*).

Les plantes d'*Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb Passaport Fitosanitari CE, amb el distintiu ZP (zona protegida). Recordem que està prohibida la plantació d'aquestes plantes en voreres, mitjanes i altres zones enjardinades de carreteres, autovies i autopistes de tot Catalunya. Si en trobeu símptomes sospitosos, aviseu ràpidament el Servei de Sanitat Vegetal.

ORNAMENTALS

Halyomorpha halys (Bernat marbrejat)

El Bernat marbrejat és una nova plaga que pot afectar molts arbres fruiters i ornamentals, cultius hortícoles i extensius.

Els adults s'alimenten de fruits, mentre que les nimfes s'alimenten de fulles, tiges i fruits. Les fulles afectades poden presentar deformacions i àrees necròtiques, forats i decoloracions. Els fruits amb molts atacs sofreixen deformacions.

Adult d'*H. halys*

Si detecteu la presència d'aquest insecte, poseu-vos en contacte amb el Servei de Sanitat Vegetal.

PER A MÉS INFORMACIÓ: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat):

- Laboratori d'Agricultura i Sanitat Vegetal: 973 305477
- Serveis Centrals: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Barcelona: 93 409 20 90
- Serveis Territorials a Girona: 972 45 43 10
- Serveis Territorials a Lleida: 973 23 64 12
- Serveis Territorials a Tarragona: 977 25 04 21
- Serveis Territorials a Terres de l'Ebre: 977 50 01 74

Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat): 93 567 42 00

Per tal de comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario, del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente \(MAPAMA\)](#)

